

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Fænologien sejler

HAANING I FELTEN I går, den 8. april, blev jeg kaldt ud til en sejler. Gråsejler eller mursejler var meldingen og efter grundig observation af fuglen, blev vi sikre på at det var en mursejler. Fundet er exceptionelt, idet der formodentlig er tale om Danmarks næst-tidligste fund.

Den dynamiske duo i Vejlerne, Susanne Bruun og Helge Røjle Christensen, aka Sus og Helge, afbrød mig i madlavningen i går aftes med en spændende opringning.

”Vi har en sejler!”, var meldingen. ”Hvor?”, blev mit spørgsmål, mens jeg i hovedet dannede mig en plan om at få pakket scope, kamera og kikkert i en helvedes fart. ”Herhjemmefra”, lød svaret, mens blussene på komfuret blev slukket. ”Jeg kommer nu”, svarede jeg, hvorpå fødderne røg i støvlerne. Ikke noget med at binde snørebåndene - og jakken måtte lynes da jeg kom frem.

På vejen derned tænkte jeg over, hvordan den skulle gribes an. Sus og Helge havde meldt, at det enten var en mursejler eller en gråsejler, og jeg må indrømme, at jeg håbede – og måske også regnede lidt med, at det var en gråsejler.

Fænologisk set er det jo en helt crazy mursejler. Sådan cirka en måned før normal ankomst, i al fald tre uger. Til gengæld mente jeg, at kunne huske, at der var nogle tidlige gråsejlerfund fra bl.a. Norge. Måske tager jeg fejl? Omvendt er der også et eksempel med en mursejler ved Kronborg den 1. april, omkring år 2000, set af Alex Bühring.

Jeg repeterede en række kendetegn i hovedet på gråsejler – stor hvid hagesmæk, lyse kinder, isoleret øjenregion, brun – decideret brun grundfarve, overgump lyser ofte lyst brunligt op mod en mørkere ryg, ret

stort hoved og ret stort næb – og så er der de mellemste dækfjer på undervingen – hvordan er det nu lige det er. Nå kameraet er pakket, det må tale, og de finere kendetegn må studeres på skærmen bagefter.

Hurtigt efter ankomsten møder jeg Helge, som lynhurtigt peger fuglen ud. Fedt.

Mursejler, Vesløs Vejle den 8. april 2017. Bemærk den lille hvide hagesmæk, det meget mørke indtryk, det lille hoved og det lille næb. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

Helge er hurtigt inde på at det nok er en mursejler. Første øjekast afslører rigtignok en mørk fugl, og første tanke er bestemt mursejler. Jeg når at tænke at gråsejlere i dårligt lys, kan virke mørke, derfor venter jeg med at komme med en udmelding. Snart står det imidlertid klart, at der kun kan erkendes lille hvid hagesmæk, meget mørk grundfarve på både krop og vinger – og alt i alt er der bare slet ingen tvivl om, at det er en mursejler.

Mursejler, Vesløs Vejle den 8. april 2017. Bemærk meget mørk grundfarve, mørke undervingedækfjer og lille hvid strubeplet. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

Mursejler, Vesløs Vejle den 8. april 2017. Bemærk lille hoved, lille næb og lille hvid strubeplet. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

Fundet er jo fedt under alle omstændigheder, ligesom det var sjovt at dokumentere – og så var der jo lige adreanalinkicket, dels da meldingen kom og dels på køreturen derved.

Mursejleren må være et resultat af det varme vejr, som kunne opleves i det centrale Europa hele denne uge. I næste uge, bliver det, ligesom i Danmark, temmelig koldt. Det lægger nok et vist låg på løjerne...

Godt fundet Sus!

Interesserede kan læse mere i [denne artikel](#) om bestemmelse af gråsejler.

 Dato:
09. 04. 2017

 Skrevet af:
[Henrik Haaning Nielsen](#)

 Fotos af:
[Henrik Haaning Nielsen](#)

 Emner:
OPLEVELSER I FELTEN

 Tags:
FELTBESTEMMELSE, FÆNOLOGI, GRÅSEJLER, MURSEJLER, SEJLER